



Městské muzeum v Železném Brodě
příspěvková organizace

Zpráva o činnosti za rok 2018

Mgr. Petra Hejralová
29. 1. 2018

Městské muzeum v Železném Brodě

Městské muzeum v Železném Brodě má dvě stálé expozice, ve kterých prezentuje své sbírkové fondy. Sklářskou expozici v budově někdejší městské spořitelny na náměstí 3. května a národopisnou v roubeném domě Na Bělišti. Dále spravuje dva depozitáře se sbírkovými předměty, jeden ve víceúčelovém domě Na Poříčí a druhý v budově spořitelny.

Provoz muzea a personální obsazení

Chod Městského muzea probíhal i v roce 2018 s drobnými obtížemi z hlediska personálního obsazení, které ale neměly zásadní vliv na fungování organizace. Ředitelkou muzea je Mgr. Petra Hejralová a dalším zaměstnancem je Mgr. David Řeřicha, kurátor sbírkových fondů. Na zkrácený pracovní úvazek 0,5 dále v muzeu pracovala Kateřina Řezníková. Plného stavu tří přepočtených úvazků jsme dosáhli v říjnu, kdy do pracovního poměru na úvazek 0,5 nastoupila Mgr. Lenka Jůnová. Se zajištěním provozu obou expozic o víkendech a během návštěvní sezóny tradičně vypomáhali stálí spolupracovníci.

Hlavní návštěvní sezóna probíhala od května do září a otevírací doba zůstala stejná jako v minulém roce, tj. 9–12, 13–16 (resp. 17) hodin.

Návštěvnost obou muzejních expozic v roce 2018 činila 3966 osob. Na další kulturní akce (Velikonoční jarmark, Vánoční trhy) přišlo 1780 osob.

Hospodaření

Městské muzeum je příspěvkovou organizací Města Železný Brod. Dotace na provoz od zřizovatele v roce 2018 činily 1800 tis. Kč. Další finanční prostředky do rozpočtu muzea přibýly z Ministerstva kultury z programu ISO na restaurování sbírkových předmětů ve výši 26 tis. Kč. Obdrželi jsme též finanční dar na nákup sbírek ve výši 2 tis. Kč. Příjmy ze vstupného v roce 2018 činily 36 tis. Kč, z hospodářské činnosti jsme vykázali zisk ve výši téměř 81,5 tis. Kč.

Další činnost

Podstatná část pracovní náplně se během jarního, podzimního a zimního období soustředila především na práci se sbírkami a v čase návštěvní sezóny jsme se věnovali turistům a návštěvníkům.

Během roku jsme uspořádali několik větších a menších výstavních projektů a dalších pravidelných akcí. Dvě rozsáhlejší výstavy jsme uspořádali v Městské galerii Vlastimila Rady. Výstavu železnobrodských skleněných figurek Křehké zbytečnosti a výstavu ke stému výročí vzniku ČSR – Sto let republiky Ke druhé jmenované výstavě byly vydány dvě publikace. Obrázková brožura pro děti s kreslenými událostmi, které v Železném Brodě proběhly 28. října 1918 a katalog s výstavními panely.

Na přelomu srpna a září se konal již sedmý ročník sklářského symposia Letní sklářská dílna, jehož jedna část byla zaměřena na malované sklo a druhá na práci se sklem u sklářského kahanu. Symposium probíhalo v dílnách sklářské školy a nově i v provozu železnobrodské firmy Detesk, která velkoryse poskytla materiální i personální zázemí pro jednoho symposistu. Symposia se zúčastnili: Kamila Parsí Žďárská, Jitka Havlíčková, David Mazanec, David Hanvald a Tomáš Rýdl. Výsledky symposia byly představeny na samostatné výstavě a prezentovány v tištěném katalogu.

Podrobný přehled dalších uspořádaných akcí a výstav je v závěru této zprávy. Mimo akcí

přímo pořádaných Městským muzeem proběhlo na Bělišti ještě několik dalších aktivit jejichž partnerem muzeum bylo (např. Masopust, Zpátky v čase, Bejvávalo aneb oslava dne země, letní čtvrtěční Venkovní dílničky, Jablkobraní, a další programy jejichž pořadateli byly spolky Trávnice, Rodinné centrum Andílek nebo spolek Semínko země).

Opravy a údržba

V roce 2018 jsme se zaměřili na údržbu budovy někdejší spořitelny na náměstí 3. května, kde se nachází sklářská expozice muzea. Na počátku roku jsme zrestaurovali další část původních historických dveří a zárubní, kterým byla navracena jejich původní barevnost a proběhla též výmalba interiéru budovy. V podzimních dnech byly provedeny lokální opravy střešního pláště budovy.

Práce se sbírkami a činnosti v depozitářích

V roce 2018 získalo muzeum do svých sbírek celkem 118 přírůstkových čísel, přičemž podstatná část z tohoto počtu připadla do sbírky skla. Mimo tradičních přírůstků ze sklářského symposia se jednalo o soubor prací žáků sklářské školy z oddělení broušeného a hutně tvarovaného skla, vázy, popelníky a svícny z produkce Železnobrodského skla a jednotlivé vázy předválečných sklářských firem ze Železnobrodka. Do sbírky obrazů a grafik jsme získali konvolut grafických listů a plakátů malíře a grafika Zdeňka Juny, několik grafik a dva oleje Jindřicha Tocksteina, a olej na plátně s železnobrodským motivem Vlastimila Rady. Etnografická sbírka byla kupříkladu doplněna o ukázky soudobých velikonočních kraslic. Všechny nové přírůstky byly zpracovány ve druhém stupni evidence a zároveň byla pořizována jejich fotodokumentace. V pořizování fotografií sbírkových předmětů, u kterých fotodokumentace chybí nebo existuje pouze v analogové podobě, jsme pokračovali ve sbírce obrazů.

V rámci pravidelné inventarizace sbírkového fondu jsme zrevidovali celkem 1069 předmětů (část podsbírkou Etnografie Eg3000 – Eg4068).

I v roce 2018 jsme využili dotačního programu Ministerstva kultury na restaurování a konzervování sbírkových předmětů. Restaurovali jsme podmalbu na sklo z okruhu malíře Vincence Jankeho – Ukřižování Ježíše Krista, poslední z trojice podmaleb z této dílny, které se v našich sbírkách nacházejí a jsou vystaveny ve sklářské expozici. Restaurováno bylo ještě dalších sedm předmětů ze sbírky skla (skleněné figurky).

Během roku se na nás obrátilo 17 tazatelů s dotazem na určení předmětů ze skla. Muzejní sbírky přijelo osobně studovat pět badatelů. Okruhy jejich zájmu byly také spojeny se sklářskou sbírkou – železnobrodská mozaika, architekt Alois Metelák a design československého skla.

Spolupráce s institucemi a profesními organizacemi, publikační činnost

Městské muzeum je členem Asociace muzeí a galerií České republiky, Mgr. Petra Hejralová je předsedkyní liberecké krajské sekce AMG a členkou výboru Pekařovy společnosti Českého ráje.

Městské muzeum spolufinancovalo vydávání recenzovaného periodika Fontes Nissae, které se zaměřuje na publikování odborných textů z oblastí historie, umění a památkové péče, Petra Hejralová je členkou redakční rady. Mgr. David Řeřicha je členem redakční

rady vlastivědného sborníku *Od Ještěda k Troskám*, v němž publikoval dva příspěvky: *Otec a syn Hruškovi*. Po stopách významných občanů Železného Brodu (č. 1/2018) a *Rok 1938 na Železnobrodsku* (č. 2/2018).

Městské muzeum spolupracovalo i s dalšími institucemi, především formou zápůjček a výpůjček sbírkových předmětů a spoluprací na výstavách. Společnou výstavu s Muzeem Českého ráje v Turnově pod názvem *Československo, léta nadějí a ztrát* jsme připravili u příležitosti výročí vzniku republiky a na ní jsme zapůjčili 20 předmětů z našich sbírek. Další výpůjčka, celkem 37 předmětů, byla na výstavu Městské galerie Litomyšl – Jaroslav Brychta *Kdo křehkost k pohybu probudil*. Na výstavu *Sto let republiky* jsme si vypůjčili 5 předmětů od Československé obce legionářské.

Semináře a konference

Účast na konferenci *Vznik Československa a provincie Deutschböhmen*, 14. a 15. června 2018 v Liberci.

Přehled uspořádaných výstav a dalších kulturních akcí v roce 2018

Zimní sklářské čtvrtky aneb Po stopách skřítka Střípka

30. listopadu 2017–15. března 2018

sklářská expozice

Městské muzeum se zapojilo do programu Zimních sklářských čtvrtků, kdy během těchto dnů mohli turisté, kteří zavítali do Železného Brodu, navštívit sklářské provozovny, prodejny, muzea a sklářskou školu.

Jaroslav Hudský Obrazy

15. prosince 2017 – 18. února 2018

Galerie DETESK

Ve spolupráci s panem Ivanem Kalouskem, majitelem firmy Detesk, jsme do jejich výtvarné galerie připravili výstavu železnobrodského rodáka, někdejšího ředitele městské spořitelny a amatérského malíře krajináře Jaroslava Hudského.

Sklářské symposium Letní sklářská dílna 2017

16. září 2017 – 2. září 2018

sklářská expozice

Výstava výsledků 6. ročníku sklářského symposia *Letní sklářská dílna*, které bylo ve znamení malovaného skla. Pozvání na LSD 2017 přijali: studio Cave Canem – Petra Kučerová a Jiří Kučera, Zdena Hušková a Eva Vlasáková.

Ludvík Dvořáček – Český ráj

3. únor – 20. květen 2018

Běliště

Výstava grafických listů brněnského grafika a knižního ilustrátora Ludvíka Dvořáčka s motivy z Českého ráje.

Velikonoční jarmark na Bělišti

23. – 25. 3. 2018

Běliště

Již tradiční předvelikonoční akce s prodejem řemeslného a velikonočního zboží a bohatým doprovodným programem proběhla opět v národopisné expozici muzea na Bělišti. Vystoupili žáci ZUŠ Železný Brod, pohádku pro děti zahrálo divadlo Rolnička z Liberce. A nedělní program obstarala sdružení Andílek a Semínko země. Jarmark doplnily ukázky ručních prací a výtvarných technik, dílnička pro děti, kterou připravilo Středisko volného času Mozaika, a nechybělo ani pletení pomlázky.

Jana Kasalová jr. VZKAZY ODJINUD

22. května – 2. září 2018

Běliště

Jana Kasalová jr. pochází ze Železného Brodu. Studovala malířství u profesora Jiřího Načeradského (žáka Vlastimila Rady) na Fakultě výtvarných umění v Brně a postgraduální studium umění na Universidad Complutense v Madridu a Cuence ve Španělsku. Žila a tvořila v Londýně, Paříži a New Yorku, samostatně vystavuje doma i v zahraničí. Věnuje se především kresbě a malbě, tvorbě audiovizuálních instalací, videoartu a fotografii. Ve své tvorbě se dlouhodobě zabývá interpretací krajiny a kartografe, těla a lidské stopy v krajině, nebo pojmem zvířete a proměny v něj. Jejím hlavním tématem je objevování jako proces, hledání lidské orientace ve skutečném prostoru a čase. V kapli Svatého Jana Nepomuckého na Poušti a následně na Bělišti představila výběr z kreseb, které se zabývají počátkem života, písma a paměti.

Sklo inspirované republikou

1. června 2018 – 27. ledna 2019

sklářská expozice

Nadšené budování nové republiky, hledání jejího nového osobitého výtvarného stylu, ale také blížící se ohrožení její existence v roce 1938, se promítly i do umělecké tvorby profesorů železnobrodské sklářské školy a místních sklářských firem. Výtvarná díla inspirovaná československou republikou ze sbírek Městského muzea byla vystavena ve sklářské expozici muzea.

Dny Lidové architektury Libereckého kraje

21. – 22. července 2018

Běliště

V rámci Dnů lidové architektury Libereckého kraje byla zpřístupněna zdarma i národopisná expozice Městského muzea na Bělišti.

Křehké zbytečnosti

Prvních padesát let železnobrodských skleněných figurek.

1. – 30. 9. 2018

Městská galerie Vlastimila Rady

Fenomén železnobrodských skleněných figurek se zrodil v roce 1922 na železnobrodské sklářské škole z popudu sochaře Jaroslava Brychty a za spolupráce jeho šikovných kolegů. Za téměř stoletou dobu existence figurek vznikly tisíce návrhů a variací a železnobrodská figurka se stala jedním ze symbolů města. Výstava představila modelované, foukané i hutně tvarované figurky z bohatých sbírek Městského muzea.

Jan Voběrek – Medžugorje

4. září 2018 – 25. listopadu 2018

Běliště

Soubor fotografií českobudějovického fotografa Jana Voběrka vznikl neplánovaně při návštěvě poutního místa zjevení Panny Marie v Medžugorje v Hercegovině. Na fotografiích zachytil cestu rozmanitých poutníků k soše Panny Marie na hoře Podbrdo.

Sklářské symposium Letní sklářská dílna 2018

od 15. září 2018

sklářská expozice

V roce 2018 proběhl sedmý ročník sklářského symposia Letní sklářská dílna. V malířské a figurkářské dílně sklářské školy a poprvé v historii symposia také v dílně firmy Detesk tvořilo pět vyzvaných umělců. Pozvání na symposium přijali Jitka Havlíčková, Kamila Parsí Zďárská, David Hanvald, David Mazanec a Tomáš Rýdl. Vernisáž výsledků symposia proběhla v rámci městských slavností sklářského řemesla Skleněné městečko 15. září 2018.

100 let republiky

27. října – 25. listopadu 2018

Městská galerie Vlastimila Rady

Výstava připomněla vyhlášení samostatného československého státu 28. října 1918, včetně příčin, které ke vzniku Československa vedly. Výstava rovněž nastínila politické, hospodářské a sociální proměny v době 1. světové války, vznik československých legií v Rusku, Francii a Itálii. Připomenuty byly též boje o územní integritu mladé republiky v letech 1918–1919. Část výstavy byla věnována dobovým regionálním dějinám, včetně působení Železnobrodské setniny na Tanvaldsku nebo návštěvě prezidenta Tomáše G. Masaryka v Pojizeří. K výstavě byl vydán katalog a komiks Jana Brožka, zachycující říjnové události v Železném Brodě.

Československo, léta nadějí a ztrát

Umělecké řemeslo v Turnově a Železném Brodě 1918 – 1948

28. října 2018 – 31. prosince 2019

Muzeum Českého ráje v Turnově

Společná výstava s Muzeem Českého ráje v Turnově

Vznik republiky a jejích prvních 30 let dokumentovala výstava prostřednictvím uměleckého řemesla v oborech charakteristických pro Turnovsko a Železnobrodsko – skle, šperku, glyptice a stříbrnictví. Vystavena byla díla vzešlá z činnosti odborných uměleckých škol a práce výtvarníků s těmito školami spojených. Městské muzeum připravilo část výstavy týkající se Železnobrodka.

Vánoční trhy na Bělišti

5.– 9. prosince 2018

Od středy do neděle proběhl další ročník tradičních Vánočních trhů. V prostorách Běliště byla připravena bohatá nabídka vánočního a dárkového zboží. Na návštěvníky čekaly ukázky řemesel, výrobky Sdružení zdravotně postižených, výtvarné dílny Střediska volného času Mozaika a občerstvení s oblíbeným Bělišťákem. V sobotu se sehrálo divadlo Rolnička pohádku „O tom, co se možná stalo“ a odpoledne se o zábavu pro nejmladší návštěvníky postaralo RC Andílek.

IVANA KANTŮRKOVÁ – malby, kresby, ex libris

od 1. 12. 2018

Běliště

Další, dosud nevystavená, část pozůstalosti výjimečné malířky a grafičky Ivany Kantůrkové (1960–1984) byla k vidění v národopisné expozici na Bělišti.